

Uitgebreide toelichting van het meetinstrument

Lexilijst Begrip

02 maart 2012

Review: S. Bauhoff
Invoer: E. van Engelen

1 Algemene gegevens

	Het meetinstrument heeft betrekking op de volgende categorieën
Lichaamsregio	Hoofd/ hals
Aandoening (ICD)	Overig, ongespecificeerd
Domein 'Menselijk functioneren' (ICF)	Communicatie, Mentale functies

- *Korte beschrijving* → De Lexilijst Begrip is bedoeld om na te gaan of kinderen tussen 15 t/m 20 maanden zich leeftijdsadequaat ontwikkelen op het gebied van taalbegrip. Ouders krijgen de lijst mee naar huis en kruisen aan welke woorden en zinnestelsels hun kind begrijpt. De woorden van de Lexilijst Begrip zijn geordend in 12 semantische categorieën. Aan de lijst zijn een drietal vragen toegevoegd, die betrekking hebben op de algemene condities van de taalverwerving van het betreffende kind.¹
- *Doelgroep* → Nederlandstalige kinderen van 15 t/m 20 maanden¹
- *Auteur:*
 - ✓ Oorspronkelijke versie → Schlichting J, Lutje Spelberg H (1995)²
 - ✓ Nederlandse versie → Schlichting J, Lutje Spelberg H (2001)¹

2 Doel van het meetinstrument

- *Combinatie van* → Diagnostisch en evaluatief/effectiviteit¹

3 *Soort/ Vorm van het meetinstrument*

- *Vragenlijst*
- *Opbouw* → De woorden van de Lexilijst Begrip zijn geordend in 12 semantische categorieën. Aan de lijst zijn een drietal vragen toegevoegd, die betrekking hebben op de algemene condities van de taalverwerving van het betreffende kind.¹
- *Invulinstructie* → De ouders vullen in welke woorden het kind al zelf kunnen zeggen¹.
- *Meetniveau* → per item: wijze score: o.a. goed/fout, zie handleiding, meetniveau nominaal³
- *Meetniveau* → per subtest: wijze score: meetniveau intervallschaal. Per taak wordt de gemiddelde score (M) en de standaarddeviatie (SD) berekend (meetniveau: intervallschaal)³
- *Meetniveau* → totaal: De onderzoeker bepaalt de ruwe score door het totaal aantal aangekruiste woorden en zinnestjes op te tellen. Voor het vaststellen van de standaardscore worden de normtabellen geraadpleegd. De testscore wordt uitgedrukt in een standaardscore: de leeftijdsquotiënt (LQ) (meetniveau: intervallschaal)³

4 *Verkrijgbaarheid*

- *Opvraagbaar bij* → www.pearson.nl
- *Geschatte kosten* → € 21,85
Geraadpleegd 2 maart 2012
- *Copyright* → ja, Swets & Zeitlinger B.V., Lisse (2002)¹

5 *Methodologische kwaliteit*

- **Interne consistentie**
- **Reproduceerbaarheid**
 - ✓ *Betrouwbaarheid (reliability)* → De betrouwbaarheid bleek zeer hoog te zijn, namelijk van 0.97 tot 0.98, afhankelijk van de leeftijdsgroep. De test-hertestbetrouwbaarheid, bepaald in een onderzoek bij 36 kinderen, bleek 0.84 te zijn.²
- **Validiteit**
 - ✓ *Content validity* →
 - ✓ *Criterion validity* → Als validiteitstest werden de Reynell Test voor Taalbegrip en de Schlichting Test voor taalproductie afgenomen. Uit beide Tests werd een algemeen taalquotiënt afgeleid: het taalquotiënt (TaalQ). Alle correlaties tussen standaardscores op de valideringsinstrumenten waren significant. Uit de substantiële correlatie met het Taalquotiënt blijkt dat de Lexilijst- Begrip een goed beroep doet op de algemene taalvaardigheid, wat dus een goede bijdrage levert aan de begripsvaliditeit.^{1,2}

- ✓ *Construct validity* → Onderzoek met brekking tot correlatie van de Lexilijst Begrip met taaltests die ruim een jaar later zijn afgenomen.²

	PPVT (WBQ)	Zinsontwikkeling (ZQ)	Woordontwikkeling (WQ)	Taalquotiënt (TaalQ)
Lexilijst- Begrip	0.42	0.38	0.49	0.52

- **Responsiviteit / longitudinale validiteit**

6 *Hanteerbaarheid/ Feasibility*

- *Taal* → Nederlands
- *Benodigdheden* → Handleiding, scoreformulieren, pen²
- *Randvoorwaarden* → rustige omgeving¹
- *Benodigde tijd* → 30- 45 minuten²
- *Gebruikershandleiding* → ja beperkt, www.pearson.nl

7 *Normgegevens*

- *Uitkomstklassen en normgegevens* → De Lexilijst Begrip is genormeerd op basis van een representatieve steekproef van 519 Nederlandstalige kinderen verdeeld over 6 empirische groepen: 15, 17, 19, 21, 23, en 25 maanden. De steekproef was representatief voor de Nederlandse bevolking. Er zijn normen per maand ontwikkeld. Er zijn geen aparte normtabellen voor jongens en meisjes, omdat de verschillen tussen de meisjes en jongens wel significant waren, maar niet aanzienlijk¹. De testscore wordt uitgedrukt in een standaardscore: de LBQ⁴. De precieze waarden per leeftijdsmaand zijn te vinden onder: http://www.taalexpert.nl/downloadfiles/gecorrigeerde_normtabel_Lexilijst_Begrip.pdf

8 *Overige gegevens*

- Het meten van het taalbegrip van jonge kinderen is vooral van belang als de taalproductie, zoals gemeten met de Lexilijst Nederlands, achter blijft te lopen².
- De lexilijst is voor Nederland naar model van het Language Development Survey van Rescorla ontwikkeld^{3,4}.

9 *Literatuurlijst*

1. Schlichting J, Lutje Spelberg H (2002). Lexilijst Begrip- Handleiding. Lisse: Swets Test Publishers.
2. Schlichting L, Lutje Spelberg H (2009). Lexilijsten en Lexiconlijsten-Oudervragenlijsten voor de taalontwikkeling. Logopedie en Foniatrie: 81 (6): 190- 195.
3. Schlichting L, Lutje Spelberg H(2003). *Taalscreening bij kinderen van 15-27 maanden met de Lexilijst*, JGZ : 3: 49-53.
4. Schlichting J, Lutje Spelberg H. (2007): *Lexilijst Begrip: Een instrument om het taalbegrip te onderzoeken bij kinderen van 15-25 maanden in het kader van de vroegtijdige signalering*. Amsterdam: Harcourt Test Publishers.